

درس اول:

نحوه

سروش

(فراخ) (۹۱ کشور)

پس سخن کوتاه باید والسلام
چو در تونبیند که را دوا بکند
با طبیب نامحرم حال درد پنهانی
کاین حال نیست زاحد عالی مقام را

(السلسله) (۹۰)

پس سخن کوتاه باید والسلام
صوفی نشود صافی تا درنکشد جامی
خام از عذاب سوختگان بی خبر بود
که مگو حال دل سوخته با خامی چند

(زبان) (۹۰)

هم رهم و هم جراحت دل
دل فدای او شد و جان نیز هم
همچونی دمساز و مشتاقی که دید؟
گر درمند عشق بنالد غریب نیست

(یافی) (۸۸)

می‌تپید تا باز در دریافت داد
مر این حدیث مسلم هم این مثل مضوب (= زده شده)
باز شود جزو بی‌گمان به سوی کل
جز تشنله لب نیامد و جز ناشتا نشد

(تمدن) (۸۸)

آن چه در این نی آوازی پدید می‌آورد، کشش انسان آگاه به سوی عالم معنا، به سوی پرورده‌گار، به سوی کل و حقیقت هستی است و در حقیقت، این «نی عشق» را پرورده‌گار می‌نوازد و فریاد مولانا هنگامی از نی وجودش بر می‌خیزد که جذبه‌ی حق بر او اثر می‌گذارد.
یوسفی هست در یغا که خریداری نیست
ترسم ای دوست که بادی ببرد ناگاهم
ای کم از شبنم، تو هم آینه را پردار ده
پرداز دل به سوی خدا می‌برد مرا

(هلل) (۸۸)

زان که خرمایی ندارد شاخ بید
باز مارا سوی گردون برکشید
کز رسولانش پیایی شد نویند
ای نهانه‌ان سوی بیوی آن پرید

(یافی) (۸۷)

سیر جان، پا در دل دریانهاد
اصلها مر فرعه‌ها را در پی است
تن تو را در حبس آب و گل کشد
تن، زده اندر زمین چنگال‌ها

(یافی) (۸۷)

هرگز نبرد سوخته‌ای قصه به خامی
که مگو حال دل سوخته با خامی چند
کامروز اتش عشق، از وی نبرد خامی
سوخته داند که چیست پختن سودای خام

مفهوم کدام بیت با دیگر ابیات متفاوت است؟

- (۱) درنیابد حال پخته هیج خام
- (۲) طبیب عشق مسیحادم است و مشقق، لیک
- (۳) پیش زاهد از زندی دم مزن که نتوان گفت
- (۴) راز درون پرده ز زندان مست پرس

-1

مفهوم همه‌ی ابیات، به استثنای بیت با یکدیگر تناسب دارد.

- (۱) درنیابد حال پخته هیج خام
- (۲) بسیار سفر باید تا پخته شود خامی
- (۳) بانیم پختگان نتوان گفت سوز عشق
- (۴) پیر میخانه چه خوش گفت به دردی کش خویش

-2

مفهوم کدام بیت با دیگر ابیات متفاوت است؟

- (۱) ای درد و غم ت و راحه ت دل
- (۲) دردم از بیار است و درمان نیز هم
- (۳) همچونی زهری و تریاقی که دید؟
- (۴) دردی است درد عشق که هیچش طبیب نیست

-3

مفهوم کدام بیت با دیگر ابیات متفاوت است؟

- (۱) ماهی از دریا چو در صحراء فتد
- (۲) به اصل باز شود فرع و هست نزد خرد
- (۳) جزو جهان است شخص مردم روزی
- (۴) سیری طلب مکن که کس اندر نشیب خاک

-4

متن زیر با کدام بیت تناسب مفهومی دارد؟

- «آن چه در این نی آوازی پدید می‌آورد، کشش انسان آگاه به سوی عالم معنا، به سوی پرورده‌گار، به سوی کل و حقیقت هستی است و در حقیقت، این «نی عشق» را پرورده‌گار می‌نوازد و فریاد مولانا هنگامی از نی وجودش بر می‌خیزد که جذبه‌ی حق بر او اثر می‌گذارد.»
- (۱) یار از پرده هویدا شد و یاران غافل
 - (۲) ذهنی خاکم و در کوی توام جای خوش است
 - (۳) شبنم از روشن دلی آینه‌خی خورشید شد
 - (۴) با بال شوق، ذره به خورشید می‌رسد

-5

مفهوم بیت «ما ز دریاییم و دریا می‌رویم / ما ز بالاییم و بالا می‌رویم» با کدام بیت تناسب دارد؟

- (۱) همچو مریم سوی خرمابن رویم
- (۲) ما ز گردون سوی مادون آمدیم
- (۳) برنشین ای عزم و منشین ای امید
- (۴) دود و بویی می‌رسد از عرش غیب

-6

مفهوم عبارت «گل شیء یَرْجُعُ إِلَى أَصْلِهِ» در کدام بیت وجود ندارد؟

- (۱) سیر جسم خشک، بر خشکی فتاد
- (۲) مادر فرزند، جویان وی است
- (۳) دل تو را در کوی اهل دل کشد
- (۴) جان، گشاده سوی گردون بال‌ها

-7

بیت «درنیابد حال پخته هیج خام / پس سخن کوتاه باید، والسلام» با کدام بیت ارتباط معنایی ندارد؟

- (۱) سعدی سخن یار نگوید بر اغیار
- (۲) پیر می‌خانه چه خوش گفت به دردی کش خویش
- (۳) فردا به داغ دوزخ ناپخته‌ای بسوزد
- (۴) هر که در آتش نرفت بی خبر از سوز ماست

-8

(تہییہ ۸۷)

پس سخن کوتاه باید، والسلام
پخته داند کاین سخن با خام نیست
چون باده ز خامی نبود جوش و خوش
وآن را خبر از آتش مانیست که خام است
عجب از سوختگی نیست که خامی عجب است

(هلل ۸۷)

بیت «بگو ای نای، حال عاشقان را / که آواز تو جان می‌آزماید» با کدام بیت ارتباط مفهومی دارد؟
تو بمان، ای آن‌که چون تو پاک نیست
هر که بی‌روزیست، روزش دیر شد
قصه‌های عشق مجنون می‌کند
لیک کس را دید جان دستور نیست

(فارج از کشیده ۸۷)

هم‌نفسی تا کند درد دل‌م را دوا
وگرگویی کسی هم‌درد باید
که دل چه می‌کشد از رورگار هجرانش
بیچاره درد می‌خورم و نعره می‌زنم

(فارج از کشیده ۸۶)

به من بنگر به ره منگر که من ره را نوردیدم
روزه‌ها با سوزها همراه شد
تو بمان، ای آن‌که چون تو پاک نیست
شور محبتی که در آب و گل من است

(تہییہ ۸۵)

قرابت مفهومی دارد.
مر زبان را مشتری جزگوش نیست
سخن را چنین خوارمایه مدار
که داروی بی‌هوشی اش دردهند
جان برون آید و نیاید راز

(النسان ۸۱)

مفهوم بیت «خلق چو مرغابیان زاده ز دریای جان / کی کند این جا مقام مرغ کز آن بحر خاست» کدام است؟
ز حیوان کم نشاید بسodon ای دل
لیک کس را دید جان دستور نیست
با جویید روزگار وصل خویش
قضایمی برداش تا به سوی دانه و دام

(زیافت ۸۱)

در همه‌ی ایيات، به‌جز بیت کلمه‌ای وجود دارد که به شیوه‌ی نمادین و تمثیلی، بر عاشق و عارف واصل دلالت می‌کند.
پس سخن کوتاه باید، والسلام
تابگویم شرح درد اشتیاق
مر زبان را مشتری جزگوش نیست
هر که بی‌روزیست، روزش دیر شد

(ایجاد ۸۱)

مفهوم بیت «سر من از ناله‌ی من دور نیست / لیک چشم و گوش را آن نور نیست» با کدام گزینه متناسب است؟
این‌چه می‌گوییم نه احوال من است
وز گل عزیزتر، چه ستانی به سیم گل
جرمش این بود که اسرار هویدا می‌کرد
از نکهت خود نیست به هر حال جداگل

(هلل ۷۹)

جفت بدحالان و خوشحالان شدم
پس سخن کوتاه باید، والسلام
همچونی دمساز و مشتاقی که دید
تابگویم شرح درد اشتیاق

مفهوم بیت زیر در کدام گزینه وجود ندارد؟

-9

«دنیابد حال پخته هیچ خام
تا نسوزد برنایید بسوی عسد
(۱) فریاد من از سوختگی هاست چو آتش
(۲) دراکه بپختیم در این سوز نهانی
(۳) آتش روی تو زین گونه که در خلق گرفت
(۴) بیت «بگو ای نای، حال عاشقان را / که آواز تو جان می‌آزماید» با کدام بیت ارتباط مفهومی دارد؟

-10

(۱) روزه‌ها گرفت، گو رو باک نیست
(۲) هر که جز ماهی، ز آبش سیر شد
(۳) نی حديث راه پرخون می‌کند
(۴) تن ز جان و جان ز تن مستور نیست

-11

بیت «سینه خواهم شرحه شرحه از فراق / تا بگویم شرح درد اشتیاق» با کدام بیت تناسب معنایی ندارد؟
(۱) پای نهم در عدم بوکه به دست آورم
(۲) حدیث عشق جانان گفتني نیست
(۳) کجاست همنفسی تا به شرح عرضه دهم
(۴) دردی نبوده را چه تفاوت کند که من

-12

(۱) بگفتیم روز بی‌گاه است و ره بس دور، گفتارو
(۲) در غم ماروزه‌ها بی‌گاه شد
(۳) روزه‌ها گرفت، گو رو، باک نیست
(۴) طوفان نوح را به نظر درنیاورد

-13

«آن را که خبر شد، خبری باز نیامد» با همه‌ی ایيات، به‌جز بیت
(۱) محرم این هوش جز بی‌هوش نیست
(۲) سخن ماند از تو همی یادگار
(۳) کسی را در این بزم ساغر دهند
(۴) از تن دوست در سرای مجاز

-14

مفهوم بیت «خلق چو مرغابیان زاده ز دریای جان / کی کند این جا مقام مرغ کز آن بحر خاست» کدام است؟
(۱) به صوت خوش چو حیوان است مایل
(۲) تن ز جان و جان ز تن مستور نیست
(۳) هر کسی کاو دور ماند از اصل خویش
(۴) کبوتری که دگر آشیان خواهد دید

-15

در همه‌ی ایيات، به‌جز بیت کلمه‌ای وجود دارد که به شیوه‌ی نمادین و تمثیلی، بر عاشق و عارف واصل دلالت می‌کند.
(۱) دنیابد حال پخته هیچ خام
(۲) سینه خواهم شرحه شرحه از فراق
(۳) محرم این هوش جز بی‌هوش نیست
(۴) هر که جز ماهی، ز آبش سیر شد

-16

مفهوم بیت «سر من از ناله‌ی من دور نیست / لیک چشم و گوش را آن نور نیست» با کدام گزینه متناسب است؟
(۱) حال من اکنون برون از گفتن است
(۲) ای گل فروش، گل چه فروشی به جای سیم
(۳) گفت: آن یار کز او گشت سر دار بلند
(۴) رنگین سخنان در سخن خویش نهانند

-17

در کدام گزینه «تضاد» وجود ندارد؟
(۱) من به هر جمعیتی نالان شدم
(۲) دنیابد حال پخته هیچ خام
(۳) همچونی زهری و ترباقی که دید
(۴) سینه خواهم شرحه شرحه از فراق

آزمایش سنجش

(سنبش ۹۰)

-18 مفهوم سخن مشهور «کل شیء بر جغه ای اصله» با کدام گزینه متناسب است؟

مگر گردی چو جان و عقل هم والی و هم والا
که این آن نوبهاری نیست کش بی مهرگان بینی
که سوی کل خود باشد همیشه جنبش اجرا
به مرد آتاکنون در گل تن البارسلان بینی

- (۱) تو از خاکی، به سان خاک تن درده در این پستی
- (۲) بدین زور و زر دنیا چو بی عقلان مشو غرمه
- (۳) پس اکنون گر سوی دوزخ گرایی بس عجب نبود
- (۴) سر البارسلان دیدی ز رفتہ بر گردون؟

(سنبش ۸۸)

-19 مولوی در کدام بیت می‌گوید که «هر کس از عشق بی بهره باشد، روزگارش تباہ و بیهوده می‌شود»؟

پرده‌هایش پرده‌های ما درید
روزه‌ها با سازه‌ها همراه شد
هر که بی‌روزی سست روزش دیر شد
مر زبان را مشتری جزگوش نیست

- (۱) نی، حریف هر که از یاری برید
- (۲) در غم ماروزه‌ها بی‌گاه شد
- (۳) هر که جز ماهی، ز آیش سیر شد
- (۴) محرم این هوش جز بی‌هوش نیست

(سنبش ۸۶)

-20 «نی‌نامه»ی مولانا به رغم آن که به نیایش‌های متداول و مرسوم شبهه نیست، از این نظر نوعی نیایش تلقی شده است که

- (۱) توجه به حق در تاروپود آن نهفته است.
- (۲) در عین دردآفرینی درمان بخش نیز است.
- (۳) تنها با چشم و گوش دل می‌توان آن را درک کرد.
- (۴) در قالب مشوی است و از تقیید به ردیف و قافیه آزاد است.

(سنبش ۸۵)

-21 مفهوم بیت «من به هر جمعیتی نالان شدم / جفت بدحالان و خوش حالان نادرنست» ایست؟

- (۱) انحصار (۲) انعطاف (۳) اعطا (۴) انعکاس

(سنبش ۸۴)

-22 با توجه به بیت «به راه اندر شتاب تو چنان باد / که گردد را نیابد در جهان باد» کدام گزینه نادرست است؟

- (۱) بیت ردیف دارد.
- (۲) آرایه‌ی کنایه در بیت وجود دارد.
- (۳) هر دو کلمه‌ی پایانی مصراحت کلمات قافیه‌اند.

(سنبش ۸۳)

-23 همه‌ی کلمه‌ها در نی‌نامه‌ی مولوی، به‌جز کلمه‌ی اشاره به «عارف واصل و عاشق هجران دیده» است.

- (۱) نی (۲) ماهی (۳) هوش (۴) بی‌هوش

(سنبش ۸۲)

-24 در همه‌ی گزینه‌ها، به‌جز گزینه‌ی به دردآشنایی عارف دل سوخته اشاره شده است.

- (۱) هر کسی از ظن خود شد یار من
- (۲) هر که جز ماهی ز آیش سیر شد
- (۳) محرم این هوش جز بی‌هوش نیست

(سنبش ۸۱)

-25 کدام گزینه بیان‌گر مفهوم درست بیت «نی، حریف هر که از یاری برید / پرده‌هایش پرده‌های ما درید» است؟

- (۱) نی با نغمه‌های سوزناک خود، اسرار نهفته‌ی عاشق ناکام را فاش می‌کند.
- (۲) نوا نی، رقیب عاشقان ناکام است و رازشان را افشا می‌کند.
- (۳) ناله نی پرده‌ها را کنار می‌زند و عاشق و معشوق را در جمع رسوا می‌کند.
- (۴) نی با عشق همراهی و همدردی می‌کند و مانند او به ناله و فریاد می‌بردازد.

(سنبش ۸۰)

-26 در کدام گزینه آرایه‌ی «جناس» وجود دارد؟

- (۱) پرده‌هایش پرده‌های ما درید (۲) تن ز جان و جان ز تن مستور نیست (۳) محرم این هوش جز بی‌هوش نیست (۴) هر که جز ماهی ز آیش سیر شد

منهاست

درس روم:

سراسری

(ریاضی ۹۰)

-27 مفهوم کدام بیت با توجه به آیه‌ی شریفه‌ی «تُعَزِّزْ مَنْ تَشَاءُ وَ تُذَلِّلْ مَنْ تَشَاءُ» متفاوت است؟

یکی را به دریا به ماهی دهد
مبادا که روزی درافتی به نند
یکی را کند خوار و زار و نزنند
یکی را ز ماهی اندار آرد به چاه

- (۱) یکی را همی تاج شاهی دهد
- (۲) یکی را که در بنده بینی مخند
- (۳) یکی را دهد تاج و تخت بلند
- (۴) یکی را ز ماهی رساند به ماه

(الإنسانی ۸۸)

-28 به مضمون آیه‌ی «تُعَزِّزْ مَنْ تَشَاءُ وَ تُذَلِّلْ مَنْ تَشَاءُ» در کدام بیت اشاره نشده است؟

گل‌لایم شقاوت یکی در برش
بر این خوان یغما چه دشمن چه دوست
یکی را به خاک اندار آرد ز تخت
گروهی بر آتش بزرد ز آب نیل

- (۱) کلاه سعادت یکی بر سر شر
- (۲) ادیم (=سفره‌ی) زمین سفره‌ی عام اوست
- (۳) یکی را به سر بر نهد تاج بخت
- (۴) گلستان کند آتشی بر خلیل

(هزد ۸۶)

-29 مفهوم آیه‌ی «تَعْزُّ مَنْ تَشَاءُ وَتُذِلُّ مَنْ تَشَاءُ» با کدام بیت متناسب است؟

نتواند زمانه خوار کند
آفرینشده را کجدا داند
وآن که پوشیده داشت، مار تو اوست
گر عزیز جهان بود خوار است

- (۱) آنکه را کردگار کرد عزیز
- (۲) آنکه خود را شناخت نتواند
- (۳) آنکه عیب تو گفت، یار تو اوست
- (۴) آنکه را با طمع سروکار است

آزمایشی سنجش

(سلیمان ۹۰)

ولکن گئیه او را کی برد راه؟
کی توان بود کردگارشنس؟
گفتی او را شریک، هش می دار!
نه در ذیل وصفش رسید دست فهم

- (۱) اگرچه جان مامی پی برد راه
- (۲) با تقاضای عقل و نفس و حواس
- (۳) هرچه را «هست» گفتی از بن و بار
- (۴) نه بر اوج ذاتش پرد مرغ و هم

(سلیمان ۸۶)

کآن شمع سامان می دهد از شعله زرین بالها
آینه کی بر هم خورد از زشتی تمثال (تصویر) ها
هم مغرب ادبارها، هم مشرق اقبالها
تفصیلها پنهان شده در پرده‌ی اجمالها

- (۱) سهل است اگر بال و پری نقصان این پروانه شد
- (۲) پیشانی عفو تو را پرچین نسازد جرم ما
- (۳) آتش فروز قهر تو، آینه دار لطف تو
- (۴) ای دفتر حسن تو را فهرست خط و خالها

(سلیمان ۸۶)

همه بیشی تو بکاهی، همه کمی تو فزایی / با کدام بیت تناسب دارد؟
اگرچند بدی دست و پایند و زور
بصر منتهی‌ای جمالش نیافت
به هر در که شد هیچ عزت نیافت
یکی را به خاک اندر آرد ز تخت

- (۱) مهیا کن روزی مسار و مسیر
- (۲) بشر معاورای جلالش نیافت
- (۳) عزیزی که هر کز درش سر بتافت
- (۴) یکی را به سر بر نهد تاج بخت

(سلیمان ۸۵)

نه با چون و چرايش عقل را کار
پای او همام و پایه‌ی افکار
وز هرچه گفته‌اند و شنیدیم و خوانده‌ایم
نتوان شبه تو گفتن که تو در وهم نیایی

- (۱) نه در ایوان قربش و هم را بار
- (۲) تابه جایی رسی که می نرسد
- (۳) ای برتر از خیال و قیاس و گمان و هم
- (۴) نتوان وصف تو گفتن که تو در فهم نگنجی

(سلیمان ۸۷ و ۸۸)

۲) همه غیبی تو بدانی، همه عیبی تو بپوشی
۴) همه درگاه تو جویم همه از فضل تو پویم

- (۱) تو نماینده‌ی فضلی، تو سزاوار ثباتی
- (۳) ملکا ذکر تو گویم که تو پاکی و خدایی

نیایی

(السانی ۹۱)

مکلّف: زینت داده شده، (مفاوضت: گفت و گو)، (بحل کردن: رها کردن)، (نمای پیشین: نماز ظهر)، (هیمه: شیر شرذه)، (صوت: خشمگین)، (مله‌ی: آلت لهو)، (کران: حد)

(السانی ۹۱)

آن کز همه عالمش خبر نیست
تا ابد سر نکشد و سر پیمان نرود
دیرگاهی سست که من ببل این بستانم
با خود آوردم از آن جانه به خود بر بستم

- (۱) دانی که خبر رز عشق دارد؟
- (۲) در ازل بست دلم با سر زلفت پیوند
- (۳) عشق من بر گل رخسار تو امروزی نیست
- (۴) پیش از آب و گل من در دل من مهر تو بود

سراسری

-35 معنی مقابله چند واژه نادرست است؟

(مکلّف: زینت داده شده)، (مفاوضت: گفت و گو)، (بحل کردن: رها کردن)، (نمای پیشین: نماز ظهر)، (هیمه: شیر شرذه)، (صوت: خشمگین)، (مله‌ی: آلت لهو)، (کران: حد)

(السانی ۹۱)

مضمون همه‌ی ایات، به استثنای بیت با یکدیگر تناسب دارند.

- (۱) دو
- (۲) سه
- (۳) چهار
- (۴) پنج

(السانی ۹۱)

(هنر ۸۹)

- ۲) جام عافیت - پای تعددی - قدر نعمت - تیه گمراهی
۴) فریاد هستی - دامن خاک - روح کلام - صولت خشم

(فراز از کشیده ۸۹)

مفهوم عبارت «راست باز و پاک باز و امیر باش». با کدام بیت متناسب نیست؟
رسانستگاری ز راسستی یابید
راسستی از تسویه ظفر از کردگار
که بارش بهشت است و تاج است و تخت
ای فقیه اوقل نصیحت گوی نفس خویش را

(تمثیل ۸۷)

- ۲) ویرانه - آلات لهو - پنهان داشتن - پست شدن
۴) گوشاهی در خانه - نهی شده - پوشیدگی - فروافتادن

(فلی ۸۷، نوبت عمر)

- ۲) تفہیم و الغا - ختم و پایان - بعد و قرب
۴) سطور منظم - گوشہ و بیقوله - درنگ و تائی

- 37 در کدام گزینه همهی ترکیب‌ها «اضافه‌ی استعاری»‌اند؟

- ۱) خصلت طمع - گردن استکبار - بیان ضلالت - قالب قصیده
۳) حمله‌ی حسد - پرده‌ی عفاف - لجاج شهوت - حوزه‌ی عاطفی

- 37

- 38

- ۱) از کچی بمه که روی برتابید
۲) راستی آور که شوی رستگار
۳) به از راستی کس ندارد درخت
۴) راستی کرند و فرموند مردان خدای

- 39

معنى واژه‌های «بیغوله - ملاهی - کتم - انحطاط» به ترتیب کدام است؟

- ۱) بایده - بازیجه - پنهان داشتن - فروآمدن
۳) بیچارگی - آلات لهو - جهان نیستی - پستی

- 40 در کدام گروه کلمات غلط املایی وجود ندارد؟

- ۱) ثوت و غنا - نثر مرسل - خیانت و غدر
۳) وحشت و هول - اشاعه و ترویج - رزیلت اخلاقی

آزمایش سنجش

عبارت «پروردگار، مگذار که معصیت‌ها را - هرچه هم کوچک باشد - کوچک بشمارم و نسبت به ملاهی و مناهی بی‌بروا باشم.» با مفهوم کدام بیت متناسب دارد؟

(سنمش ۹۰)

که نیزد گله‌ی نزد خرد درد سری
گر برآرم ز تنور دل سوزان شری
حلقه‌ی گیسوی مشکیش بجنان سحری
هست سرمایی احراری (= سوزاندن) جهانی شری

- ۱) دردرس کم د و کم کش ز پی کار جهان
۲) همچو طوفان رسد آتش به همه روی زمین
۳) نرم و آهسته به بالینش خرام از سر راه
۴) بد انداک مشمر خوار که بسیار شود

- 41

- 42

مفهوم عبارت «الهی، روا مدار که پنهان ما از پیدای ما ناستوده‌تر باشد و در ورای صورت آراسته‌ی ما سیرتی زشت و ناهموار نهفته باشد.» با کدام بیت متناسب دارد؟

(سنمش ۹۰)

هم به معنی واقف اسرار پنهانم تویی
نگاه دار دلی را که برده‌ای به نگاهی
صورت خواجه‌ی و سیرت درویشان است
پی به معنی برده‌ام در عالم صورت پرستی

- ۱) هم به صورت والهی انوار پیدایت منم
۲) کنون که صاحب مژگان شوخ و چشم سیاهی
۳) من غلام نظر آصف عهدم کاو را
۴) صورتت یکباره آزادم نمود از قید هستی

- 43

در متن «مگذار که صولت خشم، حصار برداری مرا در هم بشکند و حمله‌ی حسد، مناثت فطرت مرا به خفت و مذلت فروکشاند. از حمیت‌های جاهلانه، به تو پناه می‌برم. پروردگار، روا مدار که سر به دنبال هوس بگذارم و در ظلمات جهل و ضلال، از چراغ هدایت به دور افتم و بیغوله را از شاهراه بازنشناسم. به تو پناه می‌برم که از آن‌چه نمی‌دانم سخن بگویم و راه‌جویان را در تیه گمراهی و ضلالت سرگردان سازم.» چند غلط املایی وجود دارد؟

(سنمش ۸۹)

- ۴) چهار ۳) سه ۲) دو ۱) یک

در متن «مگذار که صولت خشم، حصار برداری مرا در هم بشکند و حمله‌ی حسد، مناثت فطرت مرا به خفت و مذلت فروکشاند. پروردگار، از خصلت طمع که دناعت آورد و آبرو ببرد، به تو پناه می‌آورم. روا مدار که سر به دنبال هوس بگذارم و در ظلمات جهل و ضلال، از چراغ هدایت به دور افتم و بیغوله را از شاهراه بازنشناسم. به تو پناه می‌برم که از آن‌چه نمی‌دانم سخن بگویم و راه‌جویان را در تیه گمراهی و ضلالت سرگردان سازم.» املای کدام واژه غلط است؟

(سنمش ۸۸)

- ۱) دناعت ۲) ضلال ۳) مناثت ۴) فطرت

- 44

- 45

در عبارت «پروردگار، از خصلت طمع که دناعت آورد و آبرو ببرد، از بدخوبی که دل دوستان بشکند و به دشمنان نشاط و نیرو بخشد، از لجاج شهوت که همت‌های بلند را پست سازد و پرده‌ی عفاف و عصمت چاک زند، به درگاه تو پناه می‌آورم.» گوینده از چه صفاتی دوری می‌طلبد؟

(سنمش ۸۶)

- ۱) دناعت - دل شکستن - لجاجت
۲) پست‌همتی - بدخوبی - بی‌عفتی
۴) طمع ورزی - بدُخلقی - شهوت طلبی

- ۱) کم‌همتی - بی‌آبرویی - دشمن‌کامی
۳) دناعت

- 46

املای درست واژه‌ها با معانی «غیرت - سرگرمی‌ها - ویرانه - پستی» در کدام گزینه آمده است؟

(سنمش ۸۵)

- ۲) همیت - ملاهی - بیقوله - دناعت
۴) حمیت - ملاهی - بیغوله - دناعت

- ۱) همیت - ملاهی - بیغوله - دناعت
۳) حمیت - ملاهی - بیغوله - دناعت

- 47 در عبارت «پروردگار، پناهم بخش تا موجودی خویشتن دوست نباشم.» نویسنده از خدا چه می خواهد؟
 (سنبش ۸۵)
 ۱) ترک دوروبی
 ۲) ترک تنها زیستن
 ۳) ترک قناعت و عزّت نفس
 ۴) ترک خودبینی و خودخواهی
- 48 در کدام گزینه غلط املایی نیست؟
 (سنبش ۸۵)
 ۱) هدفشنان را همواره یکتاگردن و در سایه‌ی صبر و سولت پیروزشان فرمای.
 ۲) پروردگار، از همیت‌های جاهله‌ه و عصیت‌های ناهنجار به تو پناه می‌برم.
 ۳) از آن عطاها و موهاب که به خاطرشنان در گنجینه‌ی فردوس بین ذخیره نمودی به آنان بنمای.
 ۴) خاطرشن را از غم زن و فرزند پرداز تا غم فراغ ایشان دلش را نشکنند و عزمش را ضعیف نسازد.
- 49 «راست باز و پاک باز و امیر باش.» با همه‌ی گزینه‌ها، به جز گزینه‌ی ارتباط معنایی دارد.
 (سنبش ۸۴)
 راستی را سعادت است ثمر
 کچ نباتی که تلخ سازد کام
 کز کزی راستی کمان آمد
 در جهان راستان قوی دستاند
- 50 مفهوم کدام گزینه با گزینه‌های دیگر متفاوت است؟
 (سنبش ۸۴)
 ۱) در ازل پرتو حستت ز تجلی دم زد
 ۲) من خفته بدم به ناز در کتم عدم
 ۳) حستت به ازل نظر چو در کارم کرد
 ۴) دست از مس وجود چو مردان ره بشوی
- 51 در کدام گزینه غلط املایی وجود دارد؟
 (سنبش ۸۱)
 ۱) مناعت فطرت
 ۲) حمیت‌های جاهله‌ه
 ۳) جهل و ضلال
 ۴) عصیت‌های ناهنجار
- در کامرس بر ادبیات حماسه درس سوم: آزمایش سنجش
- 52 در همه‌ی ابیات، به جز بیت به زمینه‌ی ملی حماسه، اشاره شده است.
 (تمهیب ۹۱)
 به زاری به ساری فتاد اندر آب
 میر آن روز را روز نی و خواندند
 به گوش آمدش بانگ رخش مرا
 کلاه کیانی به سر برنه شاد
- 53 با توجه به مفهوم ابیات، در کدام بیت زمینه‌های «داستانی»، «قهرمانی»، «ملی» و «خرق عادت» در ادبیات حماسی، کاربرد درستی ندارد؟
 (سنبش ۸۹)
 بیاورد چون باد لشکر ز جای (قهرمانی)
 شکست اندرآورد و برگشت کار (داستانی)
 چنین بود آیین و این بود راه (ملی)
 که آمد ز آتش برون شاه نو (خرق عادت)
- 54 در شاهنامه نیز وجود سیمرغ، دیو سپید و عمر هزارساله‌ی زال عناصر و پدیده‌هایی هستند که همچون رشته‌هایی استوار، زمینه‌ی حماسه را تقویت می‌کنند.
 (سنبش ۸۷ و انسالی ۷۹)
 ۱) تختی ملی
 ۲) تختی
 ۳) قهرمانی
 ۴) داستانی
- 55 در همه‌ی گزینه‌ها، به جز گزینه «هنچارشکنی» وجود دارد و شاعر، آن چیزی را برمی‌گزیند که مرسوم نیست.
 (سنبش ۸۵)
 بدراز هلال پا به رکاب است بیشتر
 سزای آن که طبیعت زمانه ساز نبود
 بخیل هرگز کس را گدا نمی‌خواهد
 کاین جنس متاعی است که در خانه‌ی ما نیست
- 56 «зор بازو با قدرت تفکر» بیان‌کننده‌ی کدام یک از ویژگی‌های حماسه است؟
 (سنبش ۸۵)
 ۱) زمینه‌ی قهرمانی
 ۲) زمینه‌ی ملی
 ۳) زمینه‌ی داستانی
 ۴) زمینه‌ی خرق عادت

(سنجهش ۸۱)

کدام گزینه نمی‌تواند مکمل جمله‌ی رویه‌رو باشد؟ «حماسه به شعری گفته می‌شود که»

- (۱) زمینه‌ی قهرمانی داشته باشد.
 (۲) حادث خارق العاده در آن جریان داشته باشد.
 (۳) عاطفی و احساسی باشد.
 (۴) روایی و داستانی باشد.

کوهدے رارخواه

(التسانی ۸۹)

همه‌ی ابیات، با استثنای بیت پاسخ مثبت مردم به دعوت گاوه تحت عنوان بیت زیر است:

جهان‌آفرین را به دل دشمن است
 بر او انجمن گشت بازارگاه
 ز نیزگ ضحاک بیرون شدند
 برآمد خوشیدن دادخواه
 سپاهی بر او انجمن شدن خرد

(ایاضنی ۸۹)

به حکم آن که چو شد اهرمن، سروش آمد
 کار ملک است آن که تدبیر و تأمل بایدش
 دیو چو بیرون رود فرشته درآید
 بسوخت دیده‌ز حیرت که این چه‌بالغی (=امرتعب‌آوری) است؟

(هزار ۸۹)

جهان را از او پاک بی بیم کرد
 (۳) ضحاک - گاوه (۴) جمشید - ضحاک

(ذیان ۸۹)

دانش و آزادگی گشته حرام
 را در دان بندهگان را گشته رام
 پرگنده شند نام دیوانگان
 نهان راستی آشکارا گزند
 به دلش اندر آید ز هرس و هراس
 ز نیکی نبودی سخن جز به راز

(فاحره از کشوار ۸۹)

که ضحاک بگرفت از ایران زمین
 ز شاه آتش آید همی بر سرم
 زیزدان پیچید و شد ناسپاس
 (۳) فریدون - گاوه (۴) فرود - جمشید

(هزار ۸۸)

وز هر دو نام ماند چو سیمرغ و کیمیا
 چرا رنج و سختی همه بهر ماست؟
 نهان راستی، آشکارا گزند
 سپردید دل‌ها به گفتار اوی
 زین عالم نبهره (=فرومایه) و گردون بی وفا
 (۳) ب - ج - د (۴) ب - الف - ه

(فاحره از کشوار ۸۷)

شکست اندرآورد و برگشت کار
 بنگر به عقابی که منی کرد چه‌ها خاست
 چون کبر کردی از همه دونان فروتی
 کند هر آینه جور و جفا و کبر و منی

- ۵۷ کدام گزینه نمی‌تواند مکمل جمله‌ی رویه‌رو باشد؟ «حماسه به شعری گفته می‌شود که»

- (۱) حادث خارق العاده در آن جریان داشته باشد.
 (۲) زمینه‌ی قهرمانی داشته باشد.
 (۳) عاطفی و احساسی باشد.
 (۴) روایی و داستانی باشد.

سوسنی

- ۵۸ همه‌ی ابیات، با استثنای بیت پاسخ مثبت مردم به دعوت گاوه تحت عنوان بیت زیر است:

«پویید کاین مهتر آهرمن است

- (۱) چو کاوه بر رون آمد از پیش شاه
 (۲) سوی لشکر آفریدون شدند
 (۳) هم آن‌گه یکایک ز درگاه شاه
 (۴) همی‌رفت پیش اندر رون مرد گرد

- ۵۹ کدام بیت بیان‌گر فضای حکومتی «ضحاک» می‌باشد؟

- (۱) ز فکر تفرقه بازآی تا شوی مجموع
 (۲) رند عالم‌سوز را با مصلحت بینی چه کار؟
 (۳) خلوت دل نیست جای صحبت اضداد
 (۴) پری نهفته رخ و دیو در کرشمه‌ی حسن

- ۶۰ بیت زیر بیان‌گر فرجام کار به دست

«به ازهش سراسر به دو نیم کرد

- (۱) فریدون - ضحاک (۲) ضحاک - فریدون

- ۶۱ همه‌ی ابیات، به حز بیت با ابیات زیر قرابت معنایی دارند.

«جهل و بی‌باکی شده فاش و حال

- وارگونه کرده عالم پوستین
 (۱) نهان گشت آینین فرزانگان
 (۲) هنر خوار شد جادوی ارجمند
 (۳) به یزدان هر آن کس که شد ناسپاس
 (۴) شده بر بدی دست دیوان دراز

در ابیات زیر به ترتیب چه کسانی معرفی شده‌اند؟

- منم پور آن نیک بخت آینین
 یکی بی‌زیان مرد آهنگرم
 منی کرد آن شاه یزدان شناس

- (۱) سیاوش - گاوه (۲) فرود - زواره - ضحاک

- ۶۲ کدام گروه از ابیات مفهومی مشترک دارند؟

- الف) منسوخ شد مرؤت و معدوم شد وفا
 ب) اگر هفت کشور به شاهی تو راست
 ج) هنر خوار شد جادوی ارجمند
 د) همه سوی دوزخ نهادی دید روی
 ه) گشته‌ست بازگونه همه رسمنهای خلق

- (۱) الف - ج - ه (۲) الف - د - ه

- ۶۳

- ۶۴

بیت «بسیار منی کرد و ز تقدیر نترسید / بنگر که از این چرخ جفا پیشه چه برخاست» با کدام بیت تناسب مفهومی ندارد؟

- (۱) منی چون بپیوست با کردگار
 (۲) حجت، تو منی راز سر خویش به در کن
 (۳) دعوی مکن که برترم از دیگران به علم
 (۴) کسی در آینه رویی بدين صفت بیند

- 65 بیت «نهان گشت آین فرزانگان / پرآگنده شد نام دیوانگان» با مفهوم همه‌ی ابیات، به‌جز بیت متناسب است.
 (هلز ۸۵)
 با صد هزار غصه یکی نان نمی‌رسد
 یک ذره غم به خاطر نادان نمی‌رسد
 جوید کلید و راه به دربان نمی‌رسد
 کس در رموز حکمت یزدان نمی‌رسد
- (ریاضی ۸۱۳ و کلیه‌ی (شته‌ها ۷۶))
 منی چون پیوست باکردار / شکست اندرآورد و برگشت کار» یعنی:
 (۱) چون خودخواهی و خودبینی او به جایی رسید که ادعای خدایی کرد، بدخت شد.
 (۲) غور را با خداپرستی در هم آمیخت و به همین سبب در برابر شیطان نفس مغلوب گشت.
 (۳) هنگامی که غور و خودخواهی او را به آفریدگاری رساند، از ادعاهای خودش برگشت.
 (۴) هوا و هوس، انگیزه و سبب شکست او در برابر خواهش‌های نفسانی اش شد.
- 66 معنی بیت «هم آن‌گه یکایک ز درگاه شاه / برآمد خروشیدن دادخواه» چیست?
 (تهریبی ۸۱ و سلمش ۸۱)
 (۱) بعد از آن به آرامی، نوای عدل و دادگری از همه جا به گوش درباریان رسید.
 (۲) در آن لحظه ناگهان فریاد اعتراض ستم‌دیده‌ای از کاخ شاه بلند شد.
 (۳) در آن زمان پشت سر هم برای عدالت‌خواهی از بارگاه شاه به در آمدند.
 (۴) سپس، اندک‌اندک شاکیان به بارگاه حاکم درآمدند.
- 67 با توجه به «شاهنامه‌ی فردوسی، پدر فریدون که بود و به چه سرنوشتی گرفتار آمد؟
 (تهریبی و هلز ۷۹)
 (۱) آبین - مغز سرش غذای ماران شد.
 (۲) سیاوش - در سرزمین غربت کشته شد.
 (۳) کاووس - در سوگ سیاوش جان سپرد.
- آزمایشی سنجش
- 68 مصداق کلام سعدی «هر که دست از جان بشوید، هرچه در دل دارد بگوید.» در همه‌ی ابیات، به‌جز بیت مشهود است.
 (سلمش ۹۰)
 ز شاه آتش آید همی بر سرم
 بدان تا جهان ماند اندر شگفت
 چرا رنج و سختی همه بهر ماست?
 که برگوی تا از که دیدی ستم؟
- 69 در بیت «هم آن‌گه یکایک ز درگاه شاه / برآمد خروشیدن دادخواه» معنی «یکایک» چیست?
 (سلمش ۸۸)
 (۱) پشت سر دیگری
 (۲) پی در پی
 (۳) ناگهان
 (۴) به تنهایی
- 70 در کدام گرینه معنی واژه‌ی «یکایک» متراوف با معنی این واژه در بیت زیر است?
 (سلمش ۸۸)
 برآمد خروشیدن دادخواه
 یکایک همی خواهد پیش سپاه
 سزد گر جهان را به بدن سپریم
 گرفت آن گران کرسی زَ به دست
 بگشادمی یکایک اگر چیزه دستمی
- 71 در کدام بیت آرایه‌ی «اغراق» به کار نرفته است?
 (سلمش ۸۸ و ۸۵)
 کسی را بند بر زمین جایگاه
 همی خاک نعلش برآمد به ماه
 چنان چون بود رسماً و ساز کفن
 نهد تخت شاه از بر پشت میخ (=ابر)
- 72 در کدام بیت آرایه‌ی «کنایه» به کار نرفته است?
 (سلمش ۸۷)
 سر از بند ضحاک بیرون کند
 پرآگنده شد نام دیوانگان
 همانگه ز بازار برخاست گرد
 بدریبد و بسپرد محضر به پای
- (۱) یکی بیزبان مرد آهنگرم
 (۲) شماریت بامن باید گرفت
 (۳) اگر هفت کشور به شاهی تو راست
 (۴) بدو گفت مهتر به روی دزم
- (۱) بارید چون ژاله ز ابر سیاه
 (۲) یکی تسازی ای برنشسته سیاه
 (۳) پرآگنده کافور بر خوبی شتن
 (۴) جهانی به پای اnder آرد به تیغ
- (۱) کسی کاو هوای فریدون کند
 (۲) نهان گشت آین فرزانگان
 (۳) همان کاوه آن بر سر نیزه کرد
 (۴) خروشید و برجست لرزان ز جای

(سنبهش ۸۷ و ۸۶)

چو خسرو شدی، بندگی را بکوش»

- (۲) وقتی به حکومت رسیدی، در برابر خداوند بندگی کن.
 (۴) وقتی پادشاه شدی، برای بندگان و زیرستان خود کوشش کن.

(سنبهش ۸۷)

زنیکی نبودی سخن جز به راز»

- (۲) ابراز نیکی در جامعه وجود نداشت.
 (۴) کسی جرأت افسای حق را نداشت.

(سنبهش ۸۶ و ۸۱)

؟

سبک سوی پیران آن کشورش

بریده دل از ترس گیهان خدیو
 ال یا دستگیر مرد فاضل
 سبک‌سنگ، لیکن بهایش گران
 بد روز بر من سبک‌تر شود
 سبک ز خاصیتش کوه را برآید پر

(سنبهش ۸۶)

؟ برمی‌آید؟

نه هرگز براندیشم از پادشا
 که شاهها منم کاوهی دادخواه
 باید بدين داستان داوری
 که برگوی تازکه دیدی ستم

(سنبهش ۸۶)

؟ است.

شکست اندرآورده و برگشت کار
 به داد و دهش تنگ بسته کمر
 به دلش اندر آید ز هرسو هراس
 بگشت و جهان شد پراز گفت و گوی

(سنبهش ۸۶)

بریدیم و بستیم بادی رای
 که بر مرز بگذشت بدخواه من
 مگر نوکتنم آزوی که من
 جهان آفرین را به دل دشمن است

(سنبهش ۸۵)

با کدام بیت قرابت مفهومی ندارد؟

که به دانش چوتونشان ندهند
 به غلط ره بر آستان ندهند
 اهل دل را به جان امان ندهند
 قوت یک شب به نیکوان ندهند

(سنبهش ۸۴)

؟ است؟

بریده دل از ترس گیهان خدیو
 کز این کوه آتش نیایم تپش
 نه هرگز براندیشم از پادشا
 خود اید زمانی درنگ آوریم

(سنبهش ۸۴)

ز شاه آتش آید همی بر سرم
 دل شاه از اندیشه یابد گزند
 بیفزاید ای شاه مقدار تسو
 که شاه، منم کاوهی دادخواه

- 74 معنی مصراع دوم بیت زیر چیست؟

چه گفت آن سخن‌گوی با فر و هوش

- (۱) وقتی به مقام رسیدی، در برابر خلق تواضع کن.
 (۳) وقتی صاحب مقام شدی، تلاش کن تا بندگان خدا را بنوازی.

مفهوم مصراع دوم بیت زیر در کدام گزینه آمده است؟

شده بر بدی دست دیوان دراز

- (۱) افراد نیکوکار وجود نداشتند.
 (۳) نیکی کردن هیچ ارزشی نداشت.

- 76

با توجه به ایيات زیر، معنی واژه «سبک» در کدام گزینه تکرار شده است؟

چو بربخواند کاوه همه محضرش**خروشید کای پایمدادن دی و**

- (۱) نجیب (= اسب) خویش را گفتم سبک‌تر
 (۲) چو یاقوت باید سخن بیزمان
 (۳) مگر با من او چون برادر شود
 (۴) و گرفضایل طبعش به کوه برشمند

- 77

با توجه به داستان کاوهی دادخواه از کدام بیت مفهوم «ظللم و دادخواهی» برمی‌آید؟

- (۱) نباشم بدين محضر اندر گوا
 (۲) خروشید و زد دست بر سر ز شاه
 (۳) تو شاهی و گر ازده سپیکری
 (۴) بدو گفت مهتر به روی دزم

- 78

همهی ایيات، به جز بیت وصفی از «خودبینی و ناسپاسی جمشید» است.

- (۱) منی چون بپیوست با کردگار
 (۲) به فرمان یزدان پیروزگر
 (۳) به یزدان هر آن کس که شد ناسپاس
 (۴) چو این گفته شد فر یزدان از اوی

- 79

در کدام بیت کاوه مردم را به «قیام علیه ضحاک» فرامی‌خواند؟

- (۱) بگویید کز پاک یزدان خدای
 (۲) بیایید یکسر به درگاه من
 (۳) بگویید گستاخ با من سخن
 (۴) بپویید کاین مهتر آهرمن است

- 80

بیت «هنر خوار شد، جادوی ارجمند / نهان راستی، آشکارا گزند» با کدام بیت قرابت مفهومی ندارد؟

- (۱) با خارد گفتیم ای مدبکار
 (۲) سفله بر صدر و اهل دانش را
 (۳) به خسیسان دهنند نعمت‌ونماز
 (۴) چرخان را دهنند خرمن‌ها

- 81

قسمت مشخص شده در کدام گزینه به معنی «توجه نکردن و باور نداشتن» است؟

- (۱) خروشید کای پایمدادن دی و
 (۲) به نیروی یزدان نیکی دهش
 (۳) نباشم بدين محضر اندر گوا
 (۴) بر این رزمگهشان به جنگ آوریم

- 82

در کدام گزینه مفهوم «آزار دیدن» نیامده است؟

- (۱) یکی بیزیان مرد آهنگرم
 (۲) که هر چند فرزند هست ارجمند
 (۳) اگر داد دادن بود کار تسو
 (۴) خروشید و زد دست بر سر ز شاه

- 83 بیت «منی چون پیوست با کردگار / شکست اندرآورد و برگشت کار» با کدام گزینه ارتباط معنایی بیشتر دارد؟
 (سلبیش ۸۴)
 دم آتشش و آب یک سان بود
 جهان آفرین را به دل دشمن است
 چو خسرو شدی، بنده‌گی را بکوش
 به دلش اندر آید ز هرسو هراس
- (۱) چو بخشنایش پاک یزدان بود
 (۲) بپویید کاین مهتر آهرمن است
 (۳) چه گفت آن سخنگوی با فر و هوش
 (۴) به یزدان هر آن کس که شد ناسپاس
- 84 بروش یافتن فریدون در غار به هنگام کودکی شبیه پورش یافتن کدام پیامبر بزرگ الهی است؟
 (سلبیش ۸۴)
 (۱) حضرت موسی (ع) (۲) حضرت ابراهیم (ع) (۳) حضرت سلیمان (ع) (۴) حضرت محمد (ص)
- 85 تو شاهی و گرازها پیکری / باید بدین داستان داوری «یعنی: ای پادشاه»
 (سلبیش ۸۴)
 (۱) باید معلوم شود که تو پادشاه عادل هستی یا ازدهای هولانگیز.
 (۲) تو در این داستان در نقش پادشاهی هولانگیز ظاهر شده‌ای.
 (۳) صاحب هر مقام و منزلتی که هستی، باش. به شکایت من علیه تو، باید رسیدگی شود.
 (۴) باید نقد و بررسی شود که نقش پادشاه در این قصه چگونه بوده است.
- 86 آرایی «تضاد» در کدام بیت بیشتر است؟
 (سلبیش ۸۴)
 ز نیکی نبودی سخن جز به راز
 پرآگنده شد نام دیوانگان
 پدید آمد آوای دشمن ز دوست
 نهان راستی، آشکارا گزند
- (۱) شده بر بدم دست دیوان دراز
 (۲) نهان گشت آیین فرزانگان
 (۳) بدان بیهان ناسزاوار پوست
 (۴) هنر خوار شد، جادویی ارجمند
- 87 مفهوم کدام بیت با مفهوم «دبو چو بیرون رود فرشته درآید» متناسب است؟
 (سلبیش ۸۴)
 به دلش اندر آید ز هرسو هراس
 سر از بنده ضحاک بیرون کند
 شکست اندرآورد و برگشت کار
 جهان را سراسر سوی داد خواند
- (۱) به یزدان هر آن کس که شد ناسپاس
 (۲) کسی کاو هوا فریدون کند
 (۳) منی چون پیوست با کردگار
 (۴) همی بخوشید و فریاد خواند
- 88 کدام دو کلمه متادف نیستند؟
 (سلبیش ۸۴ و ۸۵)
 (۱) حضیر - مظہر (۲) آبن - حوضچه
- 89 با توجه به مفهوم بیت «خروشید و برجست لزان ز جای / بدزید و بسپرد محضر به پای» به کدام یک از حالات «کاوه» اشاره نشده است؟
 (سلبیش ۸۴)
 (۱) خشم (۲) ترس (۳) شجاعت (۴) اعتراض
- 90 «نهان گشت آیین فرزانگان / پرآگنده شد نام دیوانگان» یعنی:
 (سلبیش ۸۴)
 (۱) خیرخواهان جامعه از ترس نایخدا، از کشور گریختند.
 (۲) همهی مردم، گرفتار تشویش و نفرقه بودند.
 (۳) شیوهی خردمندان متزوك شد و بی خردان نامآور و مشهور شدند.
 (۴) دیوانهها در همهی شهرها پراکنده شدند و خردمندان محبوس شدند.
- 91 در بیت «هنر خوار شد، جادویی ارجمند / نهان راستی، آشکارا گزند» به همهی ویژگی‌های اجتماعی حکومت ظلم، به جز اشاره شده است.
 (سلبیش ۸۴)
 (۱) گسترش فقر و بینوایی مردم (۲) نجات دادن فریدون
 (۳) اعتبار یافتن دغل و دروغ (۴) تجاوز و تعدی علیه حقوق مردم
- 92 نخستین چاره‌اندیشی مردم در مقابل بیداد ضحاک چه بود؟
 (سلبیش ۸۴)
 (۱) قیام فریدون علیه ضحاک
 (۲) قیام دو تن مرد پارسا به خوالیگر و بر عهده گرفتن خوشخانه‌ی ضحاک
 (۳) قیام کاوه علیه بیداد پادشاه و رفتان او به یاری فریدون
- 93 مفهوم بیت «چه گفت آن سخنگوی با فر و هوش / چو خسرو شدی بنده‌گی را بکوش» کدام است؟
 (سلبیش ۸۴)
 (۱) از تن آسانی و کاهله دوری کن (۲) تواضع ز گردن فرازان نکوست
 (۳) تو از تیرگی روشنایی مجوی
- 94 «مهتر» در بیت «بدو گفت مهتر به روی دژم / که برگوی تا از که دیدی ستم» کیست؟
 (سلبیش ۸۴)
 (۱) ضحاک (۲) فریدون (۳) کاوه (۴) موبد

- ۹۵ همه‌ی ابیات زیر، به جز بیت تصویری از چیرگی ظلم در محیطی است که پادشاه بیدادپیشه به وجود آورده بود.
- (سنبش ۷۹) ۱) نهان گشت آینین فزانگان
پرآگنده شد نام دیوانگان
نهان راستی، آشکارا گزند
که فردا قلام نیست بر بی‌زبان
ز نیکی نبودی سخن جز به راز
- (۲) هنر خوار شد جادوی ارجمند
(۳) زبان درکش ای مرد بسیاران
(۴) شده بر بدی دست دیوان دراز

در کامرے بر ادبیاتِ غنیمَه

درس چهارم:

- ۹۶ در قرن پنجم شاعرانی نظیر و به سروden منظومه‌های عاشقانه پرداختند، ولی کمال این نوع شعر را باید در آثار جستجو کرد.
- (جایه ۹۱) ۱) عصری، روکی، نظامی
۲) نظامی، عیوقی، فخرالدین اسعد گرگانی
۳) فخرالدین اسعد گرگانی، عیوقی، نظامی
۴) فخرالدین اسعد گرگانی، عیوقی، نظامی

- ۹۷ غیراز نوع نثر هر دو اثر، غنایی است.
- (جایه ۸۷) ۱) «یکی بود، یکی نبود» از جمالزاده - «مدیر مدرسه» از جلال آل احمد
۲) «روزها» از دکتر اسلامی ندوشن - «خسی در میقات» از جلال آل احمد
۳) «هزار و یک شب» از عبداللطیف طسوجی - «سفرنامه» از ناصرخسرو
۴) «شرح زندگانی من» از عبدالله مستوفی - «ابومسلم‌نامه» از ابوطاهر طرسوسی

- ۹۸ کدام گروه از شاعران، منظومه‌های سروده‌اند که با شعر نمایشی در ادب اروپا برابر می‌کند؟
- (جاوه از کشش ۱۳) ۱) رودکی - ناصرخسرو ۲) فرزخی - منوچهری دامغانی ۳) عنصري - فخرالدین اسعد گرگانی ۴) حافظ - رضی‌الدین آرتیمانی

- ۹۹ کتاب «هزار و یک شب» اثر کیست؟
- (سنبش ۸۹) ۱) فرامرز بن خداد از جانی ۲) جلایی هجویری
۳) عبداللطیف طسوجی ۴) ابوطاهر طرسوسی

- ۱۰۰ مطالب کدام گزینه برای نوشتن در جاهای خالی متن زیر، به ترتیب مناسب است؟
- (سنبش ۸۹) «شروع شعر عاشقانه را باید قرن چهارم دانست. در قرن، تغزل در شعر فرخی کمال می‌باید و رفته‌رفته غزل به عنوان یک نوع خاص مورد توجه شاعران - از جمله قصیده‌سرایان - قرار می‌گیرد. از اوایل قرن ششم، عرفان و اصطلاحات صوفیه با پیش‌گامی، به حوزه‌ی غزل راه می‌باید و نوع عارفانه‌ی آن، محصول این قرن است.»
- ۱) پنجم - سنایی ۲) ششم - نظامی
۳) هفتم - مولوی ۴) هشتم - حافظ

- ۱۰۱ «مناجات‌نامه‌ها» جزء ادبیات محسوب می‌شوند.
- (سنبش ۸۶) ۱) تعلیمی ۲) غنایی
۳) توصیفی ۴) داستانی

- ۱۰۲ مرثیه‌ها جزء ادبیات محسوب می‌شوند.
- (سنبش ۸۶) ۱) حمامی ۲) پایداری
۳) غنایی ۴) انقلاب اسلامی

- ۱۰۳ عرفان و اصطلاحات صوفیه با پیش‌گامی کدام شاعر و در چه قرنی به حوزه‌ی غزل راه یافت؟
- (سنبش ۸۵ و ۸۴، سراسری کلیه‌ی (شته‌ها) ۷۶) ۱) سنایی - ششم ۲) رودکی - چهارم
۳) مولوی - هفتم ۴) فرزخی - پنجم

- ۱۰۴ کدام منظومه‌ی قرن ششم هجری را می‌توان با شعر نمایشی اروپا برابر دانست؟
- (سنبش ۸۵) ۱) «لیلی و مجنون» جامی ۲) «خسرو و شیرین» نظامی
۳) «منطق الطیر» عطار نیشابوری ۴) «ویس و رامین» فخرالدین اسعد گرگانی

- ۱۰۵ یکی از داستان‌های منظوم کدام شاعر را در قرن ششم، می‌توان با شعر نمایشی در ادب اروپا برابر دانست؟
- (سنبش ۸۴) ۱) «لیلی و مجنون» نظامی ۲) «یوسف و زلیخا» جامی
۳) «مخزن الاسرار» نظامی ۴) «لیلی و مجنون» جامی

- ۱۰۶ کدام گزینه برای جاهای خالی مناسب است؟ «در قرن پنجم شاعرانی چون عنصری و عیوقی به سروden منظومه‌های عاشقانه پرداختند، ولی کمال این نوع شعر را باید در آثار، شاعر قرن، جستجو کرد.
- (سنبش ۸۱) ۱) نظامی - ششم ۲) حافظ - هشتم
۳) سعدی - هفتم ۴) اسعد گرگانی - ششم